

Stockholm 2003-03-24

Konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet

Ink 2003 -03- 25

Dnr PD 2002/03 - 050 - 3875

Anmälan av statsminister Göran Persson

Jag vill med denna anmälan begära att konstitutionsutskottet granskar huruvida statsminister Göran Persson meddelat olika svenska positioner till den svenska riksdagen och opinionen jämte till USA:s representant, rörande det USA-ledda kriget mot Irak och dess ställning gentemot folkrätten.

USA har initierat och leder nu en attack mot Irak. Denna attack har föregåtts av omfattande diskussioner om den legala grunden för enskilda stater att agera utan stöd i FN:s säkerhetsråd. Det har i detta läge varit av stort intresse för USA att kunna tillgodoräkna sig så stort stöd som möjligt. Detta gäller i första hand militärt stöd, i andra hand politiskt stöd och i tredje hand godkännande av USA:s tolkning av folkrätten och säkerhetsrådets resolutioner, framförallt 678, 687 och 1441.

Det är alltså inte att betrakta som av ringa vikt huruvida USA får signalen att Sverige stödjer USA:s tolkning eller om USA inte får sådana signaler.

Den svenska regeringen har sedan kriget mot Irak inleddes öppet stått för linjen att USA:s agerande strider mot folkrätten och att USA alltså inte har stöd för sin tolkning från Sveriges sida. Denna linje har bland annat förmedlats till riksdagen i och med den särskilda debatten torsdagen 20 mars. Då sa Göran Persson följande: "Till skillnad från USA kan Sverige inte se annat än att ett militärt angrepp på Irak utan stöd av beslut i säkerhetsrådet strider mot folkrätten. För detta ska USA och dess allierade kritiseras."

Nu har det framkommit uppgifter (Dagens industri 22/3) att regeringen genom statsministern har förmedlat en helt annan linje till USA:s regering via ambassaden i Stockholm. I en intervju förnekar den amerikanska ambassadören Charles Heimbold att Göran Persson har framförd den linje han lagt fram för riksdagen till USA. På en rak fråga (i tidningen formulerad "Men statsminister Göran Persson har uttryckligen sagt att attackerna bryter mot folkrätten. Hur påverkar det relationen mellan USA och Sverige?") svarade ambassadören "Faktum är att jag har varit i kontakt med statsministern och vad jag har hört är inte det som du refererar till. Vad jag har hört är att statsministern är mycket angelägen om att inte anklaga USA för att bryta mot folkrätten". Senare fastslår ambassadören att "vår bild är att Sverige och svenskarna stödjer våra handlingar i Irak".

Det är ett konstitutionellt sett mycket tveksamt agerande om regeringen inför riksdagen framhåller att man driver en utrikespolitik samtidigt som man i aktiv handling driver en helt annan. Sverige kan bara ha en utrikespolitik åt gången och ska riksdagen kunna fullgöra sin kontrollfunktion måste den utrikespolitik som faktiskt drivs och den som förmedlas till riksdagen vara en och densamma. Därför bör konstitutionsutskottet granska huruvida regeringen, genom statsminister Göran Persson, drivit samma utrikespolitik gentemot USA:s ambassad som han presenterat för den folkvalda riksdagen.

Gustav Fridolin
Riksdagsledamot (mp)
Plats 29